

SLOVENIJA.

List 92.

V petik 16. Listopada

1849.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petik. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajuje še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Deržavni zakonik in vladni list.

Sopet se je poterdila slavjanska poslo-
vica: „Carska ne poriče;“ „das kaiserliche Wort
trüget nicht;“ že imamo v rokah sloven-
ski deržavni zakonik in vladni list (Reichs-
gesetz- und Regierungsblatt). 4. Marca t. l.
je naš svetli cesar sklenil, da se ima izdavat
občni zakonik v vsih po avstrijskeje care-
vini navadnih jeziki. Kako so nekteri časopi-
si, ki imajo „svobodo“ „bratinstvo“ itd. ve-
dno na jeziku, vse žile napenjali, to za bu-
dučnost Slavjanov naj važnejši napravo opo-
vreti in zabraniti! „Ta naprava ni potrebna,“
„ni mogoča,“ „je predraga“ itd. so dokazo-
vali tisti Ost-Deutschpoštari; pa vse ni nič
zdalo: carska obljuba se je spolnila. Bodi
toraj serčno pozdravljen, bodi gorečo čelovan
(poljubljen) slovenski deržavni zakonik in vla-
dni list! Ti si nam porok, da bo naš sv. car
tudi druge naše prošnje in želje dopolnil; ti
si zlata juterna zora, ki oznanuješ tudi nam
Slovenec jasne vesele dni. — Neka ne-
znana, znotrajna moč me mika, me vleče, ovi
slovenski zakonik hitro — brez odloge pre-
brati. Čitam ga jedno-, drugo- in tretjokrat,
— alj odkritoserčno rečem, da nisim našel
tega, kar sim pričakoval. Mnogo prav lepoga,
hvalevrednoga; pa vender tudi mnogo takoga,
kar se podobriti in hvaliti ne more, ne sme.
Dro vem, „omne intium ardet;“ zato se ni ču-
diti, da to delo ni tak popolno, kot nemško;
pa vender se mi je nektera reč naletela, ka-
tera bi se bla lahko popraviti dala. Za tega
voljo hočem ja slovenski derž. zakonik in vla-
dni list malo pretresti, in vse to brez zader-
ška povedati, nad čem sem se spodtikoval.
Ne terdim, da moja mora veljati; — po po-
slovici: „više očih vidi više,“ svoje mnenje
po Sloveniji oznamim, da se drugi, bolj zve-
deni gospodi tega dela poprimejo, in svoje
misli izustijo: Volja je dobra, alj meso je
slabo; butara je težka; opravilo neizrečeno
imenitno. —

„Etsi animus horret, incipiam.“

Meni se ni dopadlo, in se mi ni prav
zdelo:

1. da se poluglasnik izostavlja; p. „Vvod“,
„državni“, „prvi“, „izvršiti“, „vrstiti“ itd. Naši
brati na jugu pišejo „Uvod“, razun Serbljev:
„deržavni“, „pervi“ itd.; kako težko se taka
beseda brez poluglasnika izgovarja; že Slo-
venci boje nad „vrstiti“ sterma gledali in
zares težko izrekli, kaj poreče Nemec, Lah,
ki se bo začel slovensko učiti? „Das ist eine
verfluchte Sprache“, „das ist eine Hundsspra-
che“, „sie ist unmöglich zu erlernen“, tako se
bo kričalo. Zato lepo prosim, častiti gospodi
translatore! poslušajte in dobro si utisnite, kaj
naš slavni Matija Majar v svojih pravilih str.
44 piše:

§. 39.

„Poluglasnik pred pismenom r Slaveni bli-
zo jednako izgovaraju, a verlo različno pišu,
ali ga celo izpuščaju. Ova razlika dakle nije
u jeziku, u izgovoru, nego od pisateljev na-
činjena skora jeden isti glas različno pišucih.
Ja sam sem že dvakrat svoju misel u tem mē-
njal, kako bi bilo naj priličneje ovi poluglas-
nik pisati. Do sada ga pišu naj običneje kao
e; namreč:

Slovinci i Horvati pišu vsigdar e, p.

čern, serdce, deržati, smert, viher, vèter,
terg.

Rusove večidel e, kadjadu o, p. čeren,
serdce, deržat, smert, vèter; vihor, torg.

Serblji i Čehove ga izostavljaju: črni,
krv, vrba, srna, srp; kadjada pišu e, čert,
červ, černi, viher.

Slovaci o: vèter.

Poljaci su ovdè naj nestalnejši, sada pi-
šu a: čarni, martvi, sarna, sada je: vjerba,
sjerp, ali ga celo izpuste: viatr.

Izostaviti se poluglasnik ne smē. Vsi sa-
moglasniki, kteri se izgovaraju, se i pišu —
dakle se mora i poluglasnik napisati, ker se
izgovara, ako ravno malo nagleje; vsaka slov-
ka mora imeti jeden glasnik, ako bi se polu-
glasnik izpustil, bi bila slovka bez glasnika;
r ne može biti nedoslèdno sada poluglasnik
sada soglasnik. Naj veća strana Slavenov
piše pred pismenom r poluglasnik e; ostali
Slaveni ga ili izostavljaju, ili pišu a, je, o;
dubrovnički pèsniki su pisali po svojem herd-
javom pravopisu a ali á; u pravopisu jih na-
slèdovati ne smēmo. Komu je do sloge stalo,
mora se vsigdar večoj strani pridružiti, naj
veća strana naroda pak piše e; a pa samo
stari dubrovnički pèsniki i nekteri novejši njih
naslèdujući pisatelji i Poljaci u nekotih rečih,
sicer niko; dakle:

Piši u il. knj. narečju i u obće u slaven-
skom jeziku pred pismenom r pologlasnik e:
čern, serdce, deržati, smert, vèter...

Tako Nemci pišu e za poluglasnik, p.
gehen, du gehest, er gehet.

§. 40.

Za blagozvučni samoglasnik (beweglicher
Vocal) pišu i izgovaraju Slovenci i Horvati e,
Serblji a. Što je ilirskomu književnomu na-
rečju priličneje?

Ono je priličneje, što je med Slaveni bo-
lje razprostranjeno.

Slovinci i Horvati pišu vsigdar e:
lovec, konec, pes, petek, krèpek, žalosten,
den, len, deska, orel...

Čehove take vsigdar e: lovec, konec,
pes, patek, krèpek, den, len...

Rusi veći děl e, u času take o: lovec,
konec, pes, meč, den, len; pèšok, pjatok,
krèpok...

Poljaci imaju ie i e: loviec, koniec, pies,
dzien (den), mieč, len, piatek...

Slovaci imaju o: pèšok, hernok, pta-
čok...

Jedini Serblji imaju a: lovac, konac,
pas, petak, krèpak, žalostan, lan, dan, da-
ska, oran...

Daleko veća strana Slavenov piše za bla-
gozvučni samoglasnik pisme e, kadjada o, i
jedini Serblji a; večoj strani se pak velja pri-
družiti, dakle:

Piši u il. knj. narečju i u obće u slaven-
skom jeziku za blagozvučni samoglasnik pi-
sme; p. lovec, petek, den, žalosten.

§. 41.

Jedini il. Slovenci pišu u nekterih rečih
o, izgovarajući ga ali kao ou, nešto med a
i o, mož, golob, dob, zob; soditi, roka. Serb-
lji, Horvati i Rusi pišu vsigdar u, p. muž,
golub, dub, zub; suditi, ruka; Čehovi ili u
ili ou: muž, dub, zub; souditi, rouka. Po-
ljaci a: muž, dab... Slovincov je samo ně-
što več od jednoga miliona, po pravici se

terjati ne može, da bi vsi ostali Slaveni, njih

toliko milionov, se morali u tom s Slovenci
složiti, ložeje i nagleje se složiti manja strana
s večoj; dakle:

Piši u il. knj. narečju u, kde Slovenci
pišu o, p. muž, golub, dub, zub; suditi,
ruka.

2. Da se jednostranosti in posebnosti
(Idiotismem) upotrebujejo. „Poznamo, piše
neki verli vlastenec iz Štajera v listu 18 Slo-
venije, poznamo zastopnike des spezifischen
Krainerthums, pa tudi mi imamo branitelje des
spezifischen steirischen Windischthums.“ Res-
nične so ove besede, kar ravno tudi zakonik
priča; sem v njemu zasledil obe lete stranke.
„Jegovo“, „tile“, „ne je“, „ne so“, je mende
štajerska posebnost; „ta“ namesto „lete“ so-
stavek alj „ovi“, po vsih sklonih tisti ojstri
„i“ namesto „e“ alj „o“ post. „ej“, „ega“,
„oga“, „omu“ itd. vse to je mende krajnska
postranost. Častiti gospodi! ne po štajersko,
ne po krajnsko, ne po koroško, temuč po slo-
vensko! Čujte sopet našega Matija str. 19.

„Slovenec nek dakle piše po slovensko,
Horvat po horvatsko, Serb po serbsko pa ta-
ko, da bode vsim il. podnarečjem, kolikor
mogoče, podobno. Naj lepše, naj ugodneje i
naj blagozvučneje piše u il. knj. narečja oni
pisatelj, kteri tako piše, da je, kolikor mo-
guče, vsim il. podnarečjem podobno i da se
ne oddaljuje od drugih slavenskih narečjah.“

Složno, bratovsko, uzajemno, Slovenci
boje vse hitro in dobro razumeli! —

3. da se zoper slovnico greši. „Obla-
stim“ ne „oblastem“ glej Muršecovo slovnico
str. 13. „Nekokrat neke enozložne imena v
dvo-ino višebroju „i“ v „e“ premenijo v večih
sklonih; le samo „nekokrat“, „neke“, „eno-
zložne“ imena imajo „em“; obće veljavno in
vselej pravilno je pa „im“; — v zakoniku str.
II. se bere: „smo po nasvetu Našiga minister-
stva“ itd. po slovničko bi moralo biti: „Svo-
jiga“; — v I. delu zak. str. 4 stoji: „So se
cesarsko - avstrijska in kraljevsko - pruska
vlada čes to pogodile“; če ravno je tukaj ve-
liko prilogov je vender le dvobroj, in bi imelo
stati po slovnicu: „ste se“ itd...

4. da se toljko natisnih pomot nalazi.
Le nektere imenitnejše bom naštel: Vvod str.
I. „septembra“ namesto „decembra“; str. II.
„gotovos“ „enakopravos“ I. del str. 2 „prij-
d-nih“ „peostav“ itd. sledeče je pa clo neraz-
umljivo str. 2. „da sodnim oblastem, ktere
odlastivne pogodv črez ablaga, od kterih se
gruntna obrest piča v protokole in registre
vpisujejo, se zvbkazati ima, da premene, ki
so se zgodile v posedi takih blag, c. k. rent-
nim vredam na znanje da.“ Kdo kaj to raz-
umi? in vender je postava, postava enako
verjetna, kot nemška! Za božjo voljo, go-
spodi! prosimo, ja tirjamo veči pozornost! —

5. da se prestavlja v neslavjanskim du-
hu. Naslov: „Jegovo Veličanstvo“ sicer vsi
Slavjani rabijo; pa mislim, da ovi naslov ni
prav slavjanski: „omnia probate, quod bonum
est, tenete;“ tudi bi prosti Slovinc lozej raz-
umil: „naš svetli cesar ali car“, kot „Jegovo
Veličanstvo.“ Sopet in sopet pokažem na Ma-
jerjove pravila str. 88:

§. 76.

„Upotrebuju kratke slavenske naslove. — Ali
bi ne bilo dosti, ako bi se vsakoj osobi i vsa-
komu uradu u slavensčini samo jeden naslov

dajal? — K čemu postavim, se reče dvakrat poredoma: Gospodin, gospodin! K čemu tako dolge neslavensko glaseče naslove, postavim po serbsko: Njegova kneževska svetlost; mesto: *Svetli knez*. K čemu: Njegovo preosveštenstvo mitropolit; visokopreosvešteni gospodin, gospodin mitropolit; Njegovo visokoprevshoditeljstvo; — ali po slovensko: Visokočastivredni, visokoučeni i visokočastiljivi gospod gospod dekan. To je tako lépo, kakor da bi moral desetkrat poredoma u jednoj sapi izreči: *Dampfschleppschiffahrtsgesellschaftskanzlei!* Ja mislim, da bi prav bilo, nazivati države i dežele: *slavne*, — slavna Česka! slavna Turska; urade svetovne: *slavne*, *prestarne*, *najslavnejše*, — naj slavnijša vlada, najslavnijši državni zbor, naj slavnijši narodni zbor kraljevinah Dalm. Herv. i Slavonie; slavna gradomedja, slavna susedščina, skupščina; slavno vredništvo; urade duhovske: *čestiti*, — častiti duhovski svet (Consistorium, ne zbor concilium), osebo svetovne vladujoče: *presvetli*, *svétli*, — presvetli cesar su ukazali (plur. majestaticus, Seine kais. Majestät haben zu befehlen geruht), svetli kralj, svetli knez serbski; častita Serbinja; osebe duhovske: *sveti* Otac, svetli knez vladika (mesto: *firšt* i škof). Nemci imenuju vsakega ustavnoga državljana: Herr, Frau; Slaveni pak: brat, domorodec. Ne delajmo preveč nepotrebnih razlik u naslovih. Po slovensko se ali tika ali vika, — onikati je neslavensko i gnjusno. Naslov ostane nepremenjen jeden isti u celom, nije razlike, ako stoji u početku lista ali u srédi ali na koncu.

„Cesarstvo“ se sicer obče upotrebuje; alj vender pravilnejši je: carevina, kraljevina, vojvodina, kronovina itd. „vredovni“ ämtlich zakaj ne že navadno „urad“, „uradno“? „verjetin“ echt, zakaj ne „pristen“ „pristnost“? „pravdno“ ne pa „pravidno“, „poterditi“ ne „potrdo dati“, „nadlastnik“ ne „verhovni lastnik“ Obereigenthümer, „urediti“ ne „red predpisati“, kaj je to: „celost delati“, „užiten lastnik“, „s perviga svoje bile državljane“ (ursprünglich Staatsangehörige); itd. — Vam živo, živo priporočim, kar so letašne Novice pred nekimi tedni tako kratko in resnično povedale, kako se imajo postaviti poslovenovati. —

6. Da so se nam latinske mesečne imena oktroirale.

Latinizmov v držanim zakoniku vse mi- gle; postavim „tekst“, „datum“, „cifre“, „eksemplar“, „dekret“, „protokole, registre“ itd. itd. Ja nisem tistih prenapetnežev jeden, kateri želijo slovensčino tako opiliti in očistiti, da bojo ptuje besede u njej tako redke, kot sedaj sreberrina v Austriji. Alj vender to, mislim, je prav, če se besede že navadne ne odveržejo; post: „številka“, „iztis“, „ukaz“, „matice“; zakaj bi se ne smelo upotrebovati namesti: „tekst“, „slovje“ od slovo“ Wort, „slovje“ ne more drugega biti kakor: Text; „talni“ od „tla“ namesto „gruntni“; sopet kažem na Majerjove pravila str. 49. —

Zastran mesečnih imen je pri Slavjanih velika smešnjava; za tega voljo so mende gospodi provodniki ovi vozci razsekali, ino so nam oktroirali latinske mesečne imena, ktere Rusi upotrebuje; se saj nobena stranka ne more pritožiti. Pa vender ne morem zamolčati: da se mi prav čudnovato zdi, da misel alj svet gospoda F. prostnika Bezenice u bezpolitičnim delu Slovenije št. 66. gg. na Dunaju ni dopadel. Meni se zdi, da so tamej ponudjene mesečne imena čes vse druge — latinske, nemške, francozke itd. Ako bi se po tistim nasvetu mesečne imena sestavile in od vlade oktroirale, zares! Slavjani bi dobili tako klasične imena, katerih še nobeden narod po celem svetu, dosada nema. Zatoraj častiti gospodi provoditelji, ja kaj! vsi Slavjani preberite in dobro prevdarite, kar je verli vlastenec v tistim listu Slovenije svetoval!! —

Ne zamerite častiti gospodi, da sem tako prostodušno pregovoril! Nisem tako svojogla-

ven in občutliv, da bi me zabolelo, ako bo me kak Slovenec krivice prepričal: „fiat justitia, pereat mundus!“ Slednič Vas pa v imenu cele Slovenije, ja celoga slavjanstva lepo prosim in zarotim pri Vašej ljubezni do mile domovine: delajte ovo težko, važno in sveto opravilo naj bolj ko morete; na Vaših ramah sloni težka butara, pa misel; „saj je za naše drage Slovence,“ naj jo polajša; ljubezen, uzajemnost, sreča in slava mile domovine naj bode vaša zvezda predhodnica; in Majerjove pravila vaše Vademecum!!!

Celovec 9. Novembra 1849.

Svečan.

Austrijsko Cesarstvo.

Slovenska dežela.

Ljubljana 15. listopada. V zadnim listu Slovenije omenjena govorica, de se je v Celoveu med udmi komisije za prihodne sodniša zastran potrebne znanosti slovensčine hud razpor vnel, se ne skaže taka, da bi ji popolnoma verjeti smeli. Iz ust spoštovaniga gospoda, ktir je iz Celovca verjetne novice čez to, kar se je do zdaj pri imenovanu komisiji ravnalo, dobil, smo sledeče zvedili, kar bo tudi našim bravcam zaslišati ljubo; de dozdej še ni bilo zavolj imenovane reči nobeniga razpora, kir pri seji udov sodniške komisije še od podeljenja sodniških služb govora ni bilo, toraj tudi nobeden teh gospodov svoje misli v tej reči v zboru tako kakor se je govorilo ni razodeti mogel. Upati smemo torej, de bode sklep tistih, ki se oestro cesarskih postav držati hočejo, obveljal. Že zadnič smo rekli, de koroški gospodje to, kar se Nemcam spodobi, Slovincam odreči ne smejo. Bog daj! da bi jim tudi prihodnost Slovencev pri sercu bila, — zahvalo vsih rodoljubov bi si zadobili!

Solske tuge.

Ljubljana. Popotnik, ki po pušavah tava, zadnič trudin doli pade in terdno spanje ga omami. Sanja se mu od ljubih tovaršev in znancov, od prelepe domačije in vse drugo, kar je popred zaželjal in upal, mu pisane sanje podele. Pa toliko veči tužnost ga popade, ko se zbudi ino vidi, de je bilo vse golo bledenje. — Dnevi pred 15. Sušcam 1848 so bili naše pušave, pa ta dan se nam je odvalil kamin, tako lohka smo dihali, kamor smo se ozerli — smo cvetlice zagledali. „Vsi smo enaki, se je govorilo, večna pravica je obveljala, zopet smo narodu nazaj dani, ki nas je sem poslal, de bi enkrat njemu služili, zanj se potegvali. Nobeniga predstva ni več, Slovinci dobimo zopet nazaj, kar nam je vzetiga blo: jezik in narodnost. Kakor se bo po pisarnicah domače pisalo, se bo tudi po šolah domače učilo, domače izobraževalo. Poglavna skerb vsih bo omika domačiga jezika, domačiga slovstva, domačih učnost.“ Tako se je mislilo in radost je vsih serca navdajala. — Lepe sanje! pa tudi ne dosti več kot lepe sanje. —

Poldrugo leto je minulo, in kam smo prišli, kaj smo zadobili? Nemško se je učilo, nemško se uči — nemšina je vladala in nemšina vlada. In vender, kdo je imel veči vzroke kaj boljšiga upati, kot ravno mi? Popred ne v stanu, se v domačimu znanstvu izobražiti; razun letas za naprej nič priloznosti, to redno (sistematisch) doversiti — bi blo misliti, da se bo pri ti neobhodno potrebni reči saj na te okoljstave gledalo. Alj tud ta up je bil prazin. Nič družiga nismo dobili, kakor Metelkovo slovnico — in še to le po dve uri na teden. Pa kdor to znanstvo koljkaj razumi, bo previdil, kako malo te uri zdati zamorete.

Pa če ravno so se nam zastran šol nade spuhnele, so bili vender še studenci, kjer se je želja vgasiti dala in se nam priloznost kazala, si v rečeh, ki so nam če ravno nar potrebniji nar bolj neznane, nekoljko opomoči.

Le slovensko družtvo omenimo. Vsi politiki se je to družtvo odreklo, izgovorilo je, de hoče le domač slovenski jezik izobraževati, le po omiki domačih znanstev hrepeneti, vse drugo pa v nemar pustiti. Kdo sme ta sveti namen družtva zametvati in grajati? Vsak, mislimo, ga le spoštovati more in tudi mi smo ga spoštovali. Postali smo udji, in le družtvu se imamo za vednosti zahvaliti, ki smo si jih ta čas v domorodnih rečeh pridobili. —

Alj na enkrat nas zadene strela iz jasniga zraka. Zbor učencov je bil sklenil, de je vsem učencam „rund weg“ obiskovanje bravnice prepovedano, Osup in zavzetje nas obideta. Ni nam moglo v glavo iti, de se reči prepovedo, ki h omiki in razobražbi pripomorejo, ki si ji jih saj pridobiti moremo. Zdi se nam, de je le popolnoma nevednost te zadeve, učenike h takim sklepu pripravila. Naj gredo tedej sami, in prepričali se bodo, kako krivičin je sum, ki ga na družtvo imajo. Gotovo nam ne bodo več prepovedali, ga obiskvati. Če pa še vselej tega ne privolijo, moremo pa v imenu naroda tirjat, de nam v šoli boljši pota za omiko v domačih rečeh odpro, kakor se je dozdej zgodilo. —

Več osmošolcov.

— d — Iz Ipave 10. Novembra. Nekaj časa semkej popotvajo vojaki iz Laškiga in na Laško sopet po navadni cesti čez Rebernico skoz Ipavsko dolino, namest po nekajni razderti in lansko leto popravljeni čez Hrušico. Ali so jo za vselej, ali le za čez zimo opustili, ne vemo; to pa je gotovo, de jo v zimskim času debel sneg in silni zameti za ene mesce popolnoma zaprejo. In zdaj zapored zopet vidimo cele bataljone se tukej memo proti Laskim pomikati. Govori se, de bo v Goriški kronovini stalo čez zimo 30,000 mož, Lloyd v enimu svojih poslednih listov le od 25,000 pové, vender gotoviga se ne ve še nič. Res je, de pride v deželo, kjer dosti vojašine stoji, tudi dosti denarja, ali za kmete po Furlanii, ki so večdel le koloni, in z svojim pičlo odmenjenim živežam sami teško shajajo, tudi le revne in tesne pohišta imajo, bi to blo, kakor tudi za Ipavce, velika nadloga. Kupci in oštirji bi se nar bolje pri tem počutili.

Vinska letina je po celi naši dolini se letos slabo obnesla, nekej zato, ko je preteklo zimo veliko tert, posebno po polji, poseblo, nekej pa je dolga in huda suša v poletnih mescih zabavljala, de so jagode le drobne ostale. Kar pa je, je dobro, in tudi cena se lepo derži, od 6 do 8 gold. kvinč sod k sodu, — saj pri nas okolj Šembida.

Kolera, čeravno je v Terstu in v Gorici pojenjala, nas še ni popolnoma zapustila, posebno se je Teržani ne morejo znebiti; pa upamo, de bo ojestreji vreme, ki zdaj nastopi, nepovabljeniga gosta pregnalo.

Serbska vojvodina.

Nar novejši novice iz Beča javljajo, de je serbska vojvodina v svojimi okrajnami od Cesarja izrečena, samo Sricm ostane začasno pri Slavonii, popolno se bode na prihodnim zboru odločilo, kamor de bode Sricm pristet. General Majerhoffer je nek za civilniga in vojaškiga opravitelja vojvodine postavljen. Cesar sam bo imel naslov veliciga vojvoda serbskiga.

Austrijska dežela.

J.— Z Dunaja 10. novembra. Ravno smo v 89. listu Slovenije čitali, da hoče naš slavni rojak, Dr. Miklošič, skoro „rečnik staroslovenskiga jezika“ na svetlo dati. Z serčnim veseljem zamoremo reči, da je slovnik že gotov, da se pa pred 15. decembram ne bode pričel izdavat. Pridenemo tu naročbo nanj, da se bodo g. naročniki vedili po tem ravnati. (Glej povabilo k prenumeraciji na zadni strani).

Slovenski vlastenci! Glejte tu sopet neprecenljivo delo jednega naj slavnijših sinov

naše mile domovine. Z naj večim trudom je dolga leta stare knjige i rokopise prebiral i pregledaval, z naj večjo pazljivostjo je vse koticke preiskal, i krasne zamerle rožice staroslovenščine nabiral. Tu jih imate v lepem zvezku! Zamerle so scer, al kterege pravega Slavena bi njih blagi cvet z večnim duhom ne navdajal? Dajte, dragi brati, i pokažite z mnogimi naročbami, da še veste spoštovati mili jezik, ki so ga vaši slavni dedi govorili; pokažite, da priznate i spoštujete velike zasluge moža, ki ga je vaša vlastna slavna zemlja rodila! — V torek, 6. t. m., je verli rojak pričel staroslovenščino i slavensko pismenstvo v občie učiti. Z hrepenečim srcem smo stopili v učno sobo: množica ukaželjnih Slavenov vsih krajev i jezikov se je zbrala. I on nas je nagovoril z prijazno, al krepko besedo, kako da ga veseli, da nam ravno na Dunaji zamore razlagati častitni jezik naše stare matke Slave, nam je pripovedaval o njegovej velikej važnosti za vsakega omikanega Slavena, nam je naznanil način, kako nam hoče bistro vodico iz zlahtnega vira deliti — i mi smo ga z rajskim veseljem poslušali. Tudi nam je razodel, da hoče v šestih al sedmih tednih še drugo knjižico na svitlo dati pod naslovom: Lehre über die Deklinationen der alt-slovenischen Sprache. Le z nadušnim rodovitjem zamoremo tu iz globokega njedra zavkliknuti: Bog ti daj srečo i blagoslov, slavni mož naroda! Ljubezen poznega vnuka i zahvala bodočih vekov ti je gotova! —

Govorica, da se bode v Zagrebu jugoslavensko vseučelišče ustanovilo, se bolj i bolj pogosto čuje, i dan na dan večjo verjetnost dobiva. Učilo se bo, kakor pristje, v ilirskem jeziku. Pri tej priložnosti ne moremo misli nekterih veljakov ilirske učenosti o tem zamolčati. Kakor smo čuli, so gosp. Dr. Gaj, Dr. Demeter itd. i drugi izustili, ker jim bo učenikov za vseučelišče pomanjkovalo, da si jih bodo od bratov Slovencev, da tako rečem, izposodili. Glejte, slovenski mladi doktor! jasna zvezdica se vam s tim prikaže, ki vas k slavnej bodočnosti vabi. Ne zamudite ure, mili domorodci, i poprimite se s celo močjo ilirskega jezika. Težko ni, se ga popolnoma naučiti, vsaj nam je v naj bližjem rodu. Nujte tedaj, mili brati, s premisljki na stran, z orodjem v roke, z veseljem na delo. Ilirski jezik je vez, ki bratovske narode Serbljev, Slavoncev, Hrvatov, Dalmatinov i Slovencev še ožje skupej veže. Znabiti je že izgovorjeno, da Serbska vojvodovina i trojedna banovina Hervaška, Slavonska i Dalmatinska bodete jedno jedino telo s svojimi vlastnimi naredbami pod jednim jednim poglavarom. Velik korak k občnem zjedinenju jugoslavenskih narodov. I kdaj se bo tiha želja, ki v sercu toliko Slovencev skrta tiči, iskrena želja, se s sorodnimi brati pod jednim jednim poglavarom združiti, izpolnila? O kdaj bo zlahtna vez jeditosti vse narode jugoslavenske bratinsko obsegla od milih krajev, kjer Serbsko-podunavska Vila v kolu narodnem se vije, do veličanskih gor, kjer za Triglavom žarko solnce zajde? O sladka sloga jugoslavenska! v tvojih ravninah nam zlahtna rožica bodočnosti cvetè, čez tvoje poljane sedmerbojna nade mavrica svojo krasno odelo razpenja! Blaga doba, ne čakaj dolgo! Pridi, pridi! —

Dunaj. Dr. Unger, profesor modroslovja v Ljubljani, je za vodja siročine hiše na Dunaju postavljen, in z naslovom cesarskiga svetovavca počasten. Ministerstvo uka je českiga profesorja Šembera iz Berna za učnika českiga jezika na Dunajskim vseučelišu postavilo.

Galicija in Vladimira.

Pražke „Narodne noviny“ pripovedujejo sledeče od Rusov. Ko so se Rusi iz Ogerskega v svojo domovino vernili in skoz eno galiciško vas šli, je neka gospa narodne pesmi Kozakov igrala. Rusi slišati domače glase, stopijo raz konj, in se počasi zaredo-

ma zmuzajo v sobo, kjer je gospa igrala. Le kmalo začnejo v veliko začudenje igravke po svoje plesati. Njej je to jako dopadlo. Začne jim torej eno za drugo prav živo igrati, in Kozaki z veseljem vpitjem dalej plešejo. Ko se gospa vtudi in neha igrati, se plesavci v krog vstopijo, eden vzame kapo raz glave, verže nekaj penozov vanjo in za njim vsi drugi. Ta zbirka potem gospej dado, in ko ona začudjena praša, kaj ima to pomeniti, dobi za odgovor: Car jim je zapovedal za vse plačati, in kar Car zapove, to se mora zgoditi.

Ogerska in Erdelska dežela.

Dunajske novine prineso sledeče verjetne vzroke in okolščine, zavolj kterih sta bila Ladislav Csanyi in Žiga baron Perenyi obsojena. — Ladislav Csanyi pade, kakor že njegovo naglo povzdignjenje od stopne do stopne clo do ministerstva kaže, v versto tistih ljudi, ki razprostranju punta pot napravljajo z marljivim djanjem, s pripravo sredstev, z odstranjenjem zadržkov, s puntarskim podpihovanjem, da s tem djansko vravnavo napravijo, niti vsakod pripnejo in jih od vsih strani v središu združijo, z eno besedo, on se šteje v versto puntarskih vodjev, brez kterih puntarske glave ničesar opraviti ne morejo, ker jim djanskega sveta manjka, na katerem zamorejo svoje namene vresničiti. V tej verstij najdemo Csanyia ime od začetka do konca ogerskega punta. V brez številnih poklicih in razglasih ni nobenega lažnjivega sredstva opustil, da je po tem takem s prvega punta opravičil, potem zanjga deležnike najdel, da bi bil djanske izide s tem dosegel. Tako je bilo njegovo ravnanje skoz celi čas. V razglasu 10. decembra 1848 je sedajnega cesarja roparja prestola imenoval, da je na tako vižo narod in vojake na noge spravil, in zvezo pokoršine med njim in ljudstvom raztergal; dal je pa znanje, da hoče zoper novoga kralja z ogersko armado do zadne srage kervi se bojevati; ravno tako je počenjal v lažnjivih razglasih 4. januarja 1849, tedaj ravno tisti dan, ko je cesarska armada Pest posedla. Tako je delal do 14. aprila 1849 tako dolgo, da je bila cesarska rodovina z prestola pahnjena in pragmatiska sankcija razderta. In zdaj, ko je punt do verha zrastel, je Csanyi ministerstvo prevzel in z njim odgovornost serditega boja. Od te dobe, ko je v deželi ogerska armada na povelje puntarskega ministerstva cesarski armadi in samemu cesarju se zoperstavila, ko so v zunajnih deželah podpihovavci nevarnost pomnožiti skušali, je bil on marljiv pomagavec Košuta in je zraven svoje nesramno ravnanje dobro poznal; tedaj se od njega ne more reči, da ga je punt za sabo potegnil, marveč, da je on sam punt za sabo vlekel, s kterim se je v prepad pogreznil. Pri Vilagosu je bil zajet in pred vojaško sodbo poklican, ki ga je, ker je bil imenovanih djanj previzan, enoglasno velke izdaje krivega spoznala.

Med tem, ko je djanje Csanyi-a v dopolnjevni oblasti obstalo, je stal Perenyi na čelu velke izdaje krivega postavodajavstva, bil je predsednik v ogerski zgornji zbornici, v ta zbor, ki je bil sam na sebi brez govorov in djanj velka izdaja, je on ude skupej poklical, pogovore vpeljal, sklenitve razglasil in naredbe podpisal, v njegovi osebi se je tako rekoč celi zbor zjednil, on je vse storil, kar se je v njem sklenilo; in scer do konca leta 1848 v Pestu, potem v Debrecinu, kjer je mesca marca t. l. seje z govorom odperl, kjer je svoje posebno veselje močnemu zboru razodel in izrekel, da se bode v zboru o izpeljavi neodvisnosti ogerske dežele pomenkvalo. On je tudi sklenil neodvisnost Ogerskega in odvzetje prestola cesarski rodovini 14. aprila 1849, kar je bilo v zgornji zbornici enoglasno sklenjeno, in je doveršil ta sklep z svojim podpisom.

Bil je tudi ud odbora deželne brambe, in se je pomenkval čez sredstva; po kterih se je tudi z silo proti cesarski armadi in cesarju ravnalo. S takim djanjem je tedaj z smertjo mnogo ljudi in pokončavanjem dežele hudo vojsko vzgal, ktere nasledki se bodo še čez deset let poznali. Perenyi je bil tedaj po takem djanju enoglasno velke izdaje obdolžen.

Ako dela teh moz od začetka do konca preišljemo, ne moramo dvomiti, da kri toliko v vojski pobitih tudi čeznje vpije za maševanje; ona sta bila, ki sta deželo pokončavanju in ljudstvo divjanju prodala, torej ju je tudi kazen zadela, ki sta ju zavolj terpenja svoje domovine in rojakov obilno zaslužila.

Iz na Dunaju izdanih „Slovenskih novin“ zvemo, da so Košutovi otroci pod varstvom ljudoljubnega in omikaniga častnika majorja viteza Heimerk. Živež dobivajo v nekdanji kerčmi častnikov. Otroci smejo vsak dan več ur z drugimi otroci igrati, in jedi, ki jih njih oskerbnica zanje tirja, radovoljno dobivajo. Slovenske novine pravijo, da je bilo za otroke v dveh mescih 250 gl. izdanih, in tudi imajo že zimska oblačila narejena. Ravno tako se tudi drugim vjetim gospej godi na Presporškem gradu, med kterimi pa Košutove gospe ni, ki je ali čez mejo pobegnila ali se pa na skrivnim v deželi derži.

Ptuje dežele.

Pruska. Deželske in duhovske gosposke se na Pruskim sopet začenjajo prepirati. Munsterski škof je postavil za vodja hiše za izrejo prihodnih duhovnov nekiga Dr. Pergerja in zatorej ni dovoljenja pri deželski oblasti iskal. Düsseldorfska vlada je torej Dr. Pergerju prepovedala vodstvo prevzet, in kakor je govor, bode to seminiše na vikšji zapoved zaperto.

Turška. Serbski knez je svojo hčer nekikimu Nikolaeviču v zakon dal. Čez poroko dopiše nemški pisavec iz Belgrada v Augsburske novice leto: Cela svečanost je bila skoz in skoz prav po domače. Poročena sta šla peš v cerkev, in ravno tako iz cerkve, nevesta po serbske oblečena je imela na glavi okinčan fes in dolgo vihraječe ogrinjalo. Ni bilo za poznati, ali je to poroka kakšniga mestnjana ali knezove hčire, samo v tem je bil razloček, de je muzika od regimenta narodne godbe igrala, kir drugač le cigani kakšno okroglo na goslih zaškripajo. Serb ne pozna nobeniga razločka med stanovi, in kaj taciga mu tudi noče v glavo iti. Če knez po Serbskim potuje, in če ga uradniki z veliko ponižnostjo sprejemljajo, se Serb temu začudi, in vpraša: Kdo pa je ta gospod? Če se mu odgovor da, de je knez si on misli: aha to je tako kakor župan, in še glave pred njim ne odkrije. Pa tudi sedajnega kneza ta demokratski duh ne razžali, tem več ga razveseli, in on se proti Serbam tak obnaša kakor njih vikšji opravilnik. Povsod on kaže svojo ljubezen do narodnih šeg. K tej svatbi ni on samo visoke uradnike, temuč celo deželo po načelnikah povabil. Po poroki je bila velika gostba. Zraven kneza je sedel en župan, in ne daleč od njega poslanec francozke republike, ktiriga je knez posmehvaje poprašal, „ali on ne najde, de je tu na Serbskim vse prav republikansko.“ Kar to zadene, nemški pisavec pristavi, moram reči, de je serbska republika bolj časti vredna, kakor omikana francozka, ktira je le po imenu republika, kir se je prva lotita v vojski narodov za svobodo samostalnost družih narodov pokončati.

Jonski otoki. Glavna voditelja ostaje na Jonskih otokih Cefalonie Vlacco in zraven teh dveh tudi duhovnik Nodara so že v roke angleške oblasti prišla. Sodba je bila čez nje sklenjena, da bodo z vervjo obešeni, kar se je tudi 19. oktobra zgodilo.

Gerska. 16. oktobra je prišlo v Malto in Sino okolj 100 politiških hudodelnikov, ki so bili gostoljubno sprejeti. Pričakovalo se jih je še drugih 100. Skupno število vsih pribežnikov znese tam okoli 3000. V Atheni se govori, da jih bodo v kolonije poslali.

Glosa.

(dné —, mesca —, 1848.)

Kaj Ljubljana uka, raja?
Kaj veselja grom ustaja.

Kastelic.

Kaj Ljubljana dans tak raja?
V nji veselja hrum ustaja?
„Ker od sinov nič ne vé,
Ki nezvesti v nji živé.“

„Ker ji misli so edine,
De vse verne ima sine,
Vsak de njih je zlobe čist,
Domovini le v korist.“

„Ker ne vé, de v nji živijo,
Lastno mater ki tajijo,
Ker od sinov nič ne vé,
Ki ji le razpád žele.“

„Ker v ovčjini ah volkove
Prave méni si sinove,
Jih natanko ne prezre,
Ker skoz kožo vid ne gre.“

Kaj Ljubljana dans tak raja?
V nji veselja hrum ustaja?
„Ker od sinov nič ne vé,
Ki nezvesti v nji živé.“

M. Valjavec.

Jugoslovanske cvetlice.

(Nabral F. Cegnar.)

14. Post.

Serbi veliko na post deržijo. Navadni postni dnevi so vsak teden sreda in petek. Posebni post je 6 tednov pred Božičem, 7 tednov pred Velikonočjo, in dvakrat poleti, pa kratkejše dobe. Zraven tega so pa tudi še posebni rodovinski posti, ki iz kake obljube izvirajo. V postu je vsaka kratkočasnost prepovedana, torej tudi ženitba. Velki post se s pondeljkom začne in ne kakor pri nas, v sredo. Med postom je Lazarjeva seбота za celo Serbsko velik praznik. Serbi ta dan ne obhajajo samo vstajenje Lazara od smerti, ampak tudi žalostni spomin na Kosovem polju padlega kneza Lazara. Narod ima vero, da je njegova žena Milica glavo Lazara najdla, jo na život pritisnula; ki se je ko bi trenul prirastla. Na večer tega praznika včasih mlade deklice kolo plešejo in pri tem enega fantiča kviško dvigavajo in mu pojejo. Na cvetno nedeljo hodijo pred zorom po vode in prepevajo vsake sorte pesmi.

15. Pokop.

Turška šega velevala umerlega koj po smerti pokopati, Serbi pa imajo navado ga čez dan ležati pustiti. Potem ga nesejo ali peljejo z odkrito trugo na pokopališče, kamor ga en pop spremi. Vojake imajo navado z mečem in handžarom pokopavati. Hajdukom tobaka in pipo v grob denejo. Grobi so štirvoglati, laketi iz tla moleči, z zemljo ali kamni napoljneni, krog njih cvetlice nasadijo. Iz srede moli lesen, z vencu in rutami okinčan križ, na katerem je ime mertvega in leto njegove smerti. Umerlega oblijeje navskriž čez persi z vinom in oljem, preden njegovo trugo zakrijejo. Potem molijo in pijejo za njegovo dušo. Čez tri in čez sedem dni se spet zberejo in v raznih odlogih do sedmega leta; večkrat kosti izkopljejo, in jih z nova pokopljejo. Med kristjani latinske in gerške vere je postava, nobenega Gerka na katoliško pokopališče ne pokopati in ravno tako v nasprotni zadevi. Ako se pa to vonder zgodi, vstane mertev iz groba in se kakor smo že undan opomnulo, v kervoloka spremeni.

Turki pokopljejo merlice na smertnih njivah, ki večidel znotraj mesta ležijo. Truge postavijo v ravne grobe tako, da je obraz mertvega proti Mekki obrnjen. V spomin jim stavijo visoke kamne, na katerih je turban izsekan.

16. Miloš Obrenovič.

Miloš Obrenovič, kiga smo lanjsko leto skoz Ljubljano potovati vidili, je bil rojen v

rudniškem okrožju. Njegov oče je bil ratar. Njegov starši brat Milan ga je večkrat saboj vzel, ko je hodil po kupčijah, in tako je Miloš mnogo vednosti in skušenj si pridobil.

V začetku vstaje je narod Milana za vojvoda zvolil. Bil je pozneje opravnik naroda v Bukarestu, kjer je 1810 umerl. Med tem je bil Miloš, ki se je prvi priložnosti pravega junaka skazal, od Črnega Jurja za vojvoda postavljen. Tudi njegov mlajši brat se je za svobodo svoje domovine bojeval. Črni Juri, ki je gorečnost in junaštvo Miloša vedno bolj cenil, mu je en oddelk vojske izročil, s katero je skorej v vsaki bitvi slavno zmagal. Ko so serbski junaki po primirju v Bukarestu 1813 z Črnim Jurjem v Sirmio pobegnuli, se je Miloš v svoje okrožje podal, in razkrojeno armado (okrog 10.000) mož pod svojim poveljstvom zbral, in z njo v gore odrinul. Turki so se na vso moč prizadevali, ga pokončati, pa zastoj; ko tedaj vidijo, da ne bodo nič opravili, mu primirje ponudijo s pogojem popolne amnestie. Tedaj se jim Miloš z svojo armado poda. Da je bil zvoljen za viksega kneza, se ima zahvaliti pobratimu Sulejmanu pašatu, belgraškemu vezirju. Kmalo pa začnejo Turki Serbe z nova silno tlačiti, in ti se zopet oprejo. Miloš je bil pri tej priložnosti srednik med svojim narodom in med Turki, in je tudi srečno vojsko vdušil. Pa kervavo ravnanje Turkov se ni vleglo, in serd Serbov se na novo vžge. Vse pod orožje vre, vojskni krič se od vsih krajev razlega, Miloš se postavi na čelo armade. Al žuganje drugega močnega vladarja je Turke primoralo Serbom primirje podeliti. Ako ravno Milošu junaštva in zaslug, ktere se je ravno s tem za Serbe pridobil, ne odrečemo, se vonder ne moramo zderžati njegovega trinožtva in stiskanja grajati, s katerim je Serbe v zadnih letih tako razjadil, da so ga is svoje domovine spodili.

Pad Bosne.

Tomas prvi, bosniški kralj, je bil v letu 1460 od svojih sinov Stjepana in Radivoja na skrivnim umorjen. Prvi je bil z imenom Stjepan Tomas drugi kronan. Radivoj, serdit da je njemu spodletelo, je svojo in svojega brata hudobijo naznanil, in potem pobegnil k sultanu Mahomedu drugemu. Škof v Modrusi, papežev pooblastenec v Bosni, pregovori Tomasa drugega Turkom vojsko napovedati, ker je to nar pripravniše se svoje hudobije očistiti. Vojskoval se je nesrečno. Mahomed je deržavo pokončal in kralja Tomasa v terdnjavi Kluč na Horvaškem oblegel, kamor je pobegnil. Sultan, ko je dobro previdil, da z silo svojega namena še kmalo dosegel ne bode, je kralju Tomasu mir ponudil s tem pogojem, da mu zastane davke odrajta. Tomas vidi, da se dolgo več ne more braniti, dovolji v to in se v turški tabor poda. Tam ga zgrabijo in silijo se obrezati; kjer pa v to ni dovoljil, ga kervoželjni zmagavec odreti zapove, in na zadnje z pušicami vmoriti. Pripoveduje se, da so Turki iz njegove kože cno sedlo napravili. Od te dobe je bila Bosna vedno pod turško oblastjo. Radivoj pa ni bil nikdar bosniški paša, ker Mahomed, kega Gerki še zdaj večovečenega vraga imenujo, se je dobro varoval, naslednika kraljeve rodovine v Bosni zapustiti.

Lazar.

Lazar, zadni serbski car, je bil izrejen v hiši Stjepana Dušana, in kakor pravijo je bil on njegov lastni sin. Car mu je Milico, hčer Jug-Bogdana za ženo dal. Bil je naslednik Vukašina, je milostljivo in trezno vladal, in zraven hraber in pobožen bil. V letu 1376 ga je duhovščina silila carski naslov si prilastiti.

Dal se je sicer kronati za carja, alj iz ponižnosti je vonder staro ime knez obderžal. Deset let je v miru s Turki živel, in več samostanov sosidal. Med tem se v letu 1386 Murat prvi, ki si je že popred Bulgarsko podvergel, z silno vojsko v njegove dežele verže. Lazar pričakuje sovražnika na Moravi, se pa mora nesramni pogodbi podvreči. Ogrsi so mu vse pomoč odrekli. Dva slavna junaka Vuk Branković in Miloš Obilič se razdvojita. Prvi je izdal serbsko deželo na Kosovem polju nevernim Turkom, ker se je z svojo armado vmaknul. In tako je padla z Lazarom serbska deržava v oblast nevernih Turkov, in zlahten narod slovanski je oklenul tuji jarm, ki ga še dandanašni žuli. Bog obvari nas prepira!

Smešnica, ali žalibože resnična.

Nek kmet pride k dohtarju K . . . in ga prosi, da bi šel njegovo bolno ženo obiskat, ter reče: Prosim gospod, naj gredo urno k moji ženi pogledat, ker ona je nevarno bolna.

Dohtar: Jest ne urno — bom šbicala. Kmet ga le prosi in prosi, in na posled, ko je vidil, da tudi prošnja nič ne pomaga, mu žuga, da ga tožit pojde, če precej ne gre. Na to dohtar pravi. Počakite, jest precej šla.

Kmet: Jaz ne moram tu čakaje ženo samo doma pušati. Dohtar ko besedo „pušati“ zasliši zaupije: A! jest ne pušati, pušati padar. —

Drugokrat pride ravno ta dohtar k nekemu bolniku in ga vpraša, kako se že kej počuti. Bolnik mu odgovori: Ah! gospod! vedno me bolj boli. Dohtar: Od kedaj vam bolji? Bolnik: Vsak dan, gospod, me bolj bofi. Dohtar: A dobro, dobro, da vam bolji, jest vam zdaj druge arenije zapisala.

Dohtar: Ali imaste kej kozico? (Stuhlgang) Bolnik: O ja, gospod, je imam v hlevu. Dohtar: To ni dobro; vi je moraste v hiši imeti, da ne boste prehladili.

Ubogi ljudje, kterim so taki zdravniki dani! —

B . . . . .

Z m e s .

Česki deželni odbor je za povzdigo narodnega glediša in slovstva plačilo za tri nar izverstniše česke igre razpisal, in scer: 250 gold. za nar izverstnišo zgodovinsko dramo; 200 gold. za nar boljšo veselo igro iz domačega življenja glede na sedajne čase.

Eden ali pa dva dobita darilo po 100 gl. V razsodbo podarjenja bo odbor sostavljen. Perva igra mora v marcu, druga že v februarju odboru poslana biti.

Prenumeracia

na

rečnik starega Slavenskega jezika.

Ves učeni svet prizna, da je stari Slavenski jezik velike važnosti; po njemu se spozna, kakor nam je bil jezik v starih časih, brez njega se stari spominki kterega koli Slavenskega narečja ne morejo razumeti, kakor je treba, brez njega se o Filologiji Slavenskej le misliti ne more. Po tim bi se človek v resnici moral čuditi, kakor da do zdaj ni ne le jeden koliko toliko popoln rečnik starega Slavenskega jezika, kakor se v najstarejših knjigah, večidel rokopisih najde na svitlo prišel; temuč, kar je dozdej že od tega dela na svet prišlo, tega je vse ali premalo, ali ni nič manj ko Staroslavensko. Videč, kolike potrebe je večji rečnik starega Slavenskega jezika, sim se deset let sem posebno s tim delom trudil; kar sim koli mogel najti starih Slavenskih rokopisov i natisnjenih kajig, vse sim večkrat prečital in ničesar nisim izpustil, da bi mi delo bilo, kakor ga znanstva v današnjih časih tirjajo. Nabral sim okoli 18000 besed, i osobito sim gledal, da jih tako popišem, kakor se v najstarejših izvorih najdejo i kakor se duhu našega starega jezika v resnici prilichi. Slavenske besede sim Gerčko i Latinsko pretolmačil, i pri največ besedah sim postavil, kje sim jih našel.

Kjer pri nas prave knjižne tergovine še ni, i je prenumeracia jedini pot, po kterem se knjige dobivajo, zato i jez pozivam vse, kteri to knjigo imeti žele, da se prenumerirajo. Knjiga je že gotova, ali se ne bo razdajala do 15. Decembra 1849, i do tod prosim, da mi se imena prenumerantov z dnarji vred pošljejo, da bi se i ona mogla natisnati. Knjiga je natisnjena v velikej četvertini, v njej je pet i dvajset pól i pól, razun predgovora. Cena jej je tri goldinarje v srebru ali devet dvajsetic za prenumerante; al potlej bo na pet goldinarjev ali petnajst dvajsetic poskočila. Prenumeranti se brez dnarjev ne prejemaajo, kdor pošlje dnarjev za deset knjig, dobi najsto knjigo poverh.

V Beču 5. Oktobra 1849.

Franc Miklošič.

Pisma naj mi se pošiljajo takole:

Franz Miklosich, in der k. k. Hofbibliothek in Wien.